

Ziraat Odasının üyelerine yaptığı tohum satışında fatura kesmeleri durumunda KDV ve KV.mük.olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	82185597-068KVK/2010-9
Tarih	11.04.2014

T.C.

AKSARAY VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 82185597-068KVK/2010-9

11/04/2014

Konu : Ziraat Odasının üyelerine yaptığı tohum satışında fatura kesmeleri durumunda KDV ve KV.mük.olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Odanız üyesi olan çiftçilerinizin doğrudan tarım işletmeleri Genel Müdürlüğünden sertifikalı tohum alamadıkları, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün sertifikalı tohumu Odanıza verdiği, alınan bu tohumlar için Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Odanıza fatura düzenleyeceği, Odanızın da bu tohumları herhangi bir kar elde etmeksizin aynı fiyattan çiftçilere fatura edeceği, çiftçilerin aldıkları bu tohumdan destek alabilmeleri için odanızın fatura kesmek durumunda olduğu belirtilerek, fatura kestiğiniz takdirde KDV ve kurumlar vergisine tabi olup olmayacağınız hususlarında bilgi istenilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazançları kurumlar vergisinin konusu kapsamına alınmış olup, aynı

Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında da, dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme olduğu; altıncı fıkrasında ise dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dernekler tüzel kişilikleri itibarıyla kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, dernek tüzel kişiliğine bağlı iktisadi işletme oluşturacak nitelikte devamlı ticari, sınai ve zirai faaliyetlerden elde edilen kazançların kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

Öte yandan, 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerle ilgili (2.4.) bölümünde; iktisadi işletmenin belirlenmesinde iktisadi işletmenin en belirgin özelliklerinin bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesi olduğu diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurlarının ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı veya hizmet ifaları gibi faaliyetler olduğu, Kanunun bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek veya vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsamına aldığı, satılan mal veya hizmete ait bedelin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kâr edilmemesinin, kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin iktisadi işletme olma vasfını değiştirmeyeceği açıklanmıştır.

Vergi uygulamaları bakımından dernek olarak kabul edilen Ziraat Odanızın tüzel kişiliği itibarıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmamakta; ancak Odanıza bağlı iktisadi işletme oluşturacak nitelikte devamlı ticari, sınai ve zirai faaliyetlerden elde edilen kazançların kurumlar vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Buna göre, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından Odanızın üyesi olan çiftçilere doğrudan sertifikalı tohum satışı yapılmaması nedeniyle söz konusu satış işleminin Odanız aracılığıyla gerçekleştirilmesi durumunda; bu aracılık faaliyetinden komisyon geliri veya başka bir adla herhangi bir gelir elde edilmemesi halinde, Odanıza bağlı bir iktisadi işletme oluşmayacaktır.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

İ/3-g maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelere il özel idarelerine, belediyelere, köyler ve bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflar, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu

hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, Kanunun 1 inci maddesinde; ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği, bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılmasının, bunları yapanların hukuki statü ve kişiliklerinin, Türk tabiiyetinde bulunup bulunmalarının, ikametgah veya işyerlerinin yahut kanuni merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmamasının işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceği ve vergilendirmeye mani teşkil etmeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre tüzel kişiliği itibarıyla kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan ve vergi uygulamaları bakımından dernek olarak kabul edilen Ziraat Odanızın, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünden aldığı tohumları üyeniz olan çiftçilere teslimi nedeniyle iktisadi işletme oluşmaması halinde bu tesliminiz KDV'ye tabi tutulmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026